

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/52/2017
Identifikačné číslo spisu:	4492899993
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:4492899993.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členov senátu JUDr. Viery Petríkovej a JUDr. Jozefa Kolcuna, v spore žalobcov 1/ D. Z., bývajúceho v J. a 2/ G. U., rod. Z., bývajúcej v Y., oboch zastúpených JUDr. Kamilom Bereseckým, advokátom so sídlom v Nitre, Farská 33, proti žalovaným 1/ Mesto Štúrovo, so sídlom v Štúrove, Nám. slobody 1, IČO: 00 309 303, 2/ Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Pribinova 2 a 3/ JUDr. Martine Mrázovej, správkyňi konkurznej podstaty úpadcu Západoslovenské tehelne, š.p. v likvidácii, so sídlom v Pezinku, Moyzesova 2, IČO: 00 015 326, o vydanie vecí, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 11 C 91/1992, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 26. novembra 2015 sp. zn. 9 Co 28/2015, 9 Co 29/2015, 9 Co 922/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie v časti, ktorá smeruje proti výroku rozsudku Krajského súdu v Nitre z 26. novembra 2015 sp. zn. 9 Co 28/2015, 9 Co 29/2015, 9 Co 922/2015, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej z a m i e t a .

Dovolanie v časti, ktorá smeruje proti výroku rozsudku Krajského súdu v Nitre z 26. novembra 2015 sp. zn. 9 Co 28/2015, 9 Co 29/2015, 9 Co 922/2015, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie z 27. novembra 2014 č. k. 11 C 91/1992-858 o d m i e t a .

Žalovaní majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo aj „okresný súd“) rozsudkom (prvým v poradí) z 27. januára 2006 č. k. 11 C 91/1992-330 uložil žalovanému 1/ povinnosť vydať žalobcom 1/ a 2/, každému v 1/2-ci, nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. úz. J., a to : parc. č. 1159 o výmere 3515 m² spolu s administratívnou budovou súp. č. XXXX, orientačné číslo X a lisovňou, postavených na parc. č. 1159; časti parciel označených nižšie vo vydávaných výmerách podľa označenia v Geometrickom pláne č. 150/2003 vyhotoveného Ing. Jozefom Ťurgem 28. októbra 2003 a úradne overeného Správou katastra P. 10. novembra 2003 pod č. 1365/2003, ktorý tvorí súčasť rozsudku, parc. č. 1368/1 o výmere 2457 m² v GP ako diel č. 3, parc. č. 1367/1 o výmere 1413 m² v GP ako diel č. 5, parc. č. 1367/3 o výmere 520 m² v GP ako diel č. 6, parc. č. 1366/3 o výmere 500 m² v GP ako

diel č. 7, parc. č. 1366/1 o výmere 1107 m² v GP ako diel č. 9, parc. č. 1366/4 o výmere 539 m² v GP ako diel č. 10, parc. č. 1365/3 o výmere 1498 m² v GP ako diel č. 12, parc. č. 1364/3 o výmere 495 m² v GP ako diel č. 13, parc. č. 1363/2 o výmere 495 m² v GP ako diel č. 15, parc. č. 1363/3 o výmere 135 m² v GP ako diel č. 16, parc. č. 1362/2 o výmere 900 m² v GP ako diel č. 17, parc. č. 1359/2 o výmere 1000 m² v GP ako diel č. 20, parc. č. 1355 o výmere 1821 m² v GP ako diel č. 25, parc. č. 1354 o výmere 2730 m² v GP ako diel č. 26, parc. č. 1353 o výmere 5758 m² v GP ako diel č. 27, parc. č. 1352/2 o výmere 2748 m² v GP ako diel č. 28, parc. č. 1352/1 o výmere 2723 m² v GP ako diel č. 29, parc. č. 1351/1 o výmere 2180 m² v GP ako diel č. 30, parc. č. 1351/2 o výmere 162 m² v GP ako diel č. 31, parc. č. 1351/3 o výmere 784 m² v GP ako diel č. 32, parc. č. 1351/4 o výmere 126 m² v GP ako diel č. 33, parc. č. 1351/5 o výmere 547 m² v GP ako diel č. 34, parc. č. 1350/1 o výmere 2827 m² v GP ako diel č. 35, parc. č. 1350/2 o výmere 176 m² v GP ako diel č. 36, parc. č. 1350/3 o výmere 216 m² v GP ako diel č. 37, parc. č. 1349/6 o výmere 1881 m² v GP ako diel č. 38, parc. č. 1349/5 o výmere 129 m² v GP ako diel č. 39, parc. č. 1349/4 o výmere 50 m² v GP ako diel č. 40, parc. č. 1349/3 o výmere 460 m² v GP ako diel č. 41, parc. č. 1349/2 o výmere 90 m² v GP ako diel č. 42, parc. č. 1349/1 o výmere 115 m² v GP ako diel č. 43, parc. č. 1348 o výmere 5244 m² v GP ako diel č. 44. Žalobný návrh v časti vydania parciel od žalovaného 1/, ktoré sa nachádzajú v kat. úz. J., a to: časť parcely č. 1368/1 o výmere 435 m², časť parc. č. 1367/1 o výmere 387 m², časť parc. č. 1367/3 o výmere 635 m², časť parc. č. 1366/3 o výmere 741 m², časť parc. č. 1366/1 o výmere 128 m², časť parc. č. 1366/4 o výmere 637 m², časť parc. č. 1365/3 o výmere 130 m², časť parc. č. 1362/2 o výmere 8 m², časť parc. č. 1355 o výmere 891 m², časť parc. č. 1354 o výmere 205 m², pozemnokn. vl. č. 1231, kat. úz. v celosti, pkn. vl. č. 221 v časti parciel 1080/2 až 1080/83, 1080/41, 1080/42 a 1080/43 a pkn. vl. č. 2195 v časti parciel č. 1369, 1368/2, 1367/2, 1366/2, 1365/2, 1364/2, 1361/2, 1360/2, 1358/4, 1358/2, 1357/2 a 1356 zamietol. Žalobný návrh v časti vydania parciel od žalovaného 2/, ktoré sa nachádzajú v kat. úz. P., a to: parc. č. 1757/1 o výmere 24822 m² v GP ako diel č. 45. časť parc. č. 1757/1 o výmere 20531 m² zamietol. Žalovanému 3/ uložil povinnosť vydať žalobcom 1/ a 2/, každému v 1/2-ci, nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. úz. J., a to: parc. č. 1160 o výmere 17824 m², evidované na LV č. X. Žalobný návrh v časti vydania parcely od žalovaného 3/, nachádzajúcej sa v kat. úz. J., parc. č. 1155 o výmere 18983 m² zamietol. Konanie v časti návrhu, týkajúceho sa nehnuteľností v kat. úz. J., a to: pkn. vl. č. 220 - v celosti, pkn. vl. č. 980 - v celosti, pkn. vl. č. 663 - v časti parc. č. 909, 1415/1, 1415/2, 1306, pkn. vl. č. 1698 - v celosti, pkn. vl. č. 221 - v celosti, okrem parc. č. 1080/2 až 1080/83, 1080/41 až 1080/43, zastavil; účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalovaných 1/ a 3/ uznesením z 28. júna 2007 č. k. 9 Co 121/2006-398 rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti, vo vzťahu k žalovaným 1/ a 3/, ako aj v časti trov konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Poznamenal, že súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal otázkami, ktoré mal predovšetkým riešiť v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 a § 5 ods. 2 a 4 zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách (ďalej aj „zákon č. 87/1991 Zb.“ alebo „reštitučný zákon“), konkrétne, kto je povinná osoba a či bol nárok voči povinnej osobe uplatnený oprávnenou osobou včas. Pre nedostatok dôkazov z pohľadu včasnosti uplatnenia nároku u žalovaného 3/ a dôkazov, či žalovaný 1/ v čase uplatnenia nároku veci užíval, ako aj nedostatku dôvodov napadnutého rozhodnutia, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a nariadil mu doplniť dokazovanie v naznačenom smere.

3. Okresný súd Nové Zámky uznesením zo 14. februára 2012 č. k. 11 C 91/1992-591 v spojení s opravným uznesením z 1. marca 2012 č. k. 11 C 91/1992-596 vo veci ustanovil Ing. Yvetu Strhanovú, bytom P. za znalkyňu z odboru geodézie a kartografie, odvetvie geodézia. Žalovanému 1/ zároveň uložil povinnosť, aby do 10 dní od doručenia uznesenia zložil preddavok na trovy spojené s podaním znaleckého posudku vo výške 1 000 eur.

4. Okresný súd Nové Zámky rozsudkom (druhým v poradí) z 24. októbra 2014 č. k. 11 C 91/1992-802 uložil žalovanému 1/ povinnosť vydať žalobcom 1/ a 2/ každému v 1/2-ci nehnuteľnosti, nachádzajúce sa v kat. úz. J., zapísané v znaleckom posudku č. 10/2013 znalkyne Ing. Yvety Strhanovej, vyhotovenom 20. júna 2013, ktorý tvorí súčasť tohto rozsudku, označené ako: parcela reg. C KN č. 4288/61 ostatná plocha o výmere 232 m² spolu s administratívnou budovou súp. č. XXXX, orientačné číslo 6 a lisovňu, postavené na parc. č. 1159. Žalovanému 2/ uložil povinnosť vydať žalobcom 1/ a 2/

každému v 1/2-ci nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. úz. J. zapísané v znaleckom posudku č. 10/2013 znalkyne Ing. Yvety Strhanovej, vyhotovenom 20. júna 2013, ktorý tvorí súčasť tohto rozsudku, označené ako: parcela reg. C KN č. 1160/6 zastavaná plocha o výmere 226 m², parcela reg. C KN č. 1160/7 zastavaná plocha o výmere 4974 m², parcela reg. C KN č. 1160/8 zastavaná plocha o výmere 1738 m², parcela reg. C KN č. 1160/9 zastavaná plocha o výmere 50 m², parcela reg. C KN č. 1160/10 zastavaná plocha o výmere 460 m², parcela reg. C KN č. 1160/11 zastavaná plocha o výmere 90 m², parcela reg. C KN č. 1160/12 zastavaná plocha o výmere 115 m², parcela reg. C KN č. 1160/13 zastavaná plocha o výmere 129 m², parcela reg. C KN č. 1160/14 zastavaná plocha o výmere 176 m², parcela reg. C KN č. 1160/15 zastavaná plocha o výmere 216 m², parcela reg. C KN č. 1160/16 zastavaná plocha o výmere 2336 m², parcela reg. C KN č. 1160/17 zastavaná plocha o výmere 1168 m², parcela reg. C KN č. 1160/18 zastavaná plocha o výmere 162 m², parcela reg. C KN č. 1160/19 zastavaná plocha o výmere 784 m², parcela reg. C KN č. 1160/20 zastavaná plocha o výmere 126 m², parcela reg. C KN č. 1160/21 zastavaná plocha o výmere 547 m², parcela reg. C KN č. 1160/22 zastavaná plocha o výmere 1496 m², parcela reg. C KN č. 1160/23 zastavaná plocha o výmere 1248 m², parcela reg. C KN č. 1160/24 zastavaná plocha o výmere 1259 m², parcela reg. C KN č. 1160/25 zastavaná plocha o výmere 524 m². Žalovanému 3/ uložil povinnosť vydať žalobcom 1/ a 2/ každému v 1/2-ci nehnuteľnosti, nachádzajúce sa v kat. úz. J., zapísané v znaleckom posudku č. 10/2013 znalkyne Ing. Yvety Strhanovej, vyhotovenom 20. júna 2013, ktorý tvorí súčasť tohto rozsudku, označené ako: parcela reg. C KN č. 4288/1 ostatná plocha o výmere 4499 m², parcela reg. C KN č. 4288/42 ostatná plocha o výmere 1621 m², parcela reg. C KN č. 4288/45 ostatná plocha o výmere 1935 m², parcela reg. C KN č. 4288/54 ostatná plocha o výmere 143 m², parcela reg. C KN č. 4288/55 ostatná plocha o výmere 492 m², parcela reg. C KN č. 4288/56 ostatná plocha o výmere 1012 m², parcela reg. C KN č. 4288/57 ostatná plocha o výmere 1227 m², parcela reg. C KN č. 4288/58 ostatná plocha o výmere 1500 m², parcela reg. C KN č. 4288/59 ostatná plocha o výmere 2240 m², parcela reg. C KN č. 4288/60 ostatná plocha o výmere 1720 m², parcela reg. C KN č. 4288/63 ostatná plocha o výmere 905 m², parcela reg. C KN č. 4288/66 ostatná plocha o výmere 758 m², parcela reg. C KN č. 4288/67 ostatná plocha o výmere 495 m², parcela reg. C KN č. 4288/69 ostatná plocha o výmere 497 m², parcela reg. C KN č. 4288/70 ostatná plocha o výmere 478 m², parcela reg. C KN č. 4288/71 ostatná plocha o výmere 1155 m², parcela reg. C KN č. 4288/72 ostatná plocha o výmere 955 m², parcela reg. C KN č. 4288/73 ostatná plocha o výmere 1133 m², parcela reg. C KN č. 4288/74 ostatná plocha o výmere 495 m², parcela reg. C KN č. 4288/75 ostatná plocha o výmere 135 m², parcela reg. C KN č. 4288/76 ostatná plocha o výmere 8 m². Výslovil, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

4.1. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 1, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1, 2, 4, § 6 ods. 1 písm. j/, k/, § 7 ods. 3, § 8 ods. 1, § 9 ods. 1 zák. č. 87/1991 Zb. Uviedol, že oprávnenými osobami v tomto prípade sú žalobcovia, ktorí dedili majetok po svojom otcovi L. Z.. Nehnuteľnosti patriace L. Z. prešli do vlastníctva štátu Výmerom č. 83-29/54-Dr.Č. vydaným Povereníctvom stavebníctva v Bratislave zo 14. decembra 1954. Znárodnenie podľa uvedeného Výmeru sa týkalo podľa § 4 ods. 2-5 dekrétu prezidenta republiky č. 100/45 Zb. a zákonov č. 114/48 Zb. a 150/48 Zb. nehnuteľností uvedených vo výmere. Výmerom vydaným Povereníctvom priemyslu a obchodu v Bratislave z 25. februára 1948 bola uvalená národná správa na podnik „Tehelňa C. Z.“ v E.. Súd prvej inštancie poznamenal, že podľa § 5 ods. 2 zákona č. 87/1991 Zb. základným predpokladom na vydanie veci bola písomná výzva oprávnenej osoby povinnej osobe, preukázanie nároku na vydanie veci a uvedenie spôsobu jej prevzatia štátom. Z oznámenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Štátny archív v Nitre, pobočka Nové Zámky zo 14. júna 2011 mal súd prvej inštancie za preukázané, že podľa knihy došlej pošty pod číslom 1116 z 18. septembra 1991, bola výzva na vydanie nehnuteľností žalovanému 1/ doručená 18. septembra 1991. Rovnako bola výzva podacím listkom zo 17. septembra 1991 zaslaná Okresnému úradu, odbor rehabilitácií P. a Ministerstvu financií Slovenskej republiky, odbor rehabilitácií Bratislava. Súd prvej inštancie uviedol, že nehnuteľnosti patriace právnomu predchodcovi žalobcov boli zapísané vo viacerých pozemno-knižných vložkách v katastrálnom území J.. Po znárodnení boli predmetné nehnuteľnosti zapísané do jednej pozemno-knižnej vložky č. 2195 katastrálne územie J.. Parcela č. 1159 bola vedená pôvodne v pkn. vl. 2195 katastrálne územie J.. Vlastníkom uvedenej nehnuteľnosti v rozhodnom období bolo Mesto Štúrovo. Nehnuteľnosti užívali Komunálne služby na základe rozhodnutia mestského zastupiteľstva. Parcelné č. 1555 a č. 1160 boli v

identifikácii nehnuteľností vedené ako vlastníctvo Remesloslužby VD, ktorej bola výzva z 26. apríla 1992 zaslaná a doručená, čo potvrdzuje aj list z Remesloslužby VD zo 4. mája 1992, ktorým žiadajú žalobcov, aby upresnili a dokladovali majetkové nároky v zmysle platných právnych predpisov. Predmetné nehnuteľnosti potom prešli na Auto-družstvo Nové Zámky a Juhodrevo VD Nové Zámky. Poznamenal, že s týmito subjektmi žalobcovia aj uzatvorili zmluvu o budúcej zmluve o vydaní nehnuteľností. Následne boli nehnuteľnosti zapísané na Slovenskú republiku - Okresný úrad Nové Zámky. Okresný úrad zanikol a právnym nástupcom bol Krajský úrad v Nitre. Tento tiež zanikol a právnym nástupcom bola Slovenská republika - Obvodný úrad Nitra. Tento tiež zanikol a právnym nástupcom bola Slovenská republika - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Poznamenal, že žalobcovia si v rámci možností v tej dobe ustálili povinné osoby, ktorým zaslali výzvu v zmysle zákona na vydanie vecí. Žalobcami požadované nehnuteľnosti povinné osoby nevydali, a preto si uplatnili svoje nároky na súde. Súd prvej inštancie konštatoval, že zákon č. 87/1991 Zb. nadobudol účinnosť 1. apríla 1991 a žalobcovia si uplatnili nároky na súde 1. apríla 1992, teda tieto nároky boli uplatnené včas. Poukázal na geometrický plán, ktorý vyhotovila ustanovená znalkyňa, v ktorom identifikovala parcely, ktoré sú predmetom sporu tak, aby boli vkladu schopné. K žalovanému 2/ súd prvej inštancie uviedol, že v zmysle zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, dôkazné bremeno, že bola z a vyvlastnenie vyplatená náhrada, bolo na žalovanom 2/ a z jeho strany nebolo vyvlastnenie nehnuteľností za náhradu preukázané. Poznamenal, že výzva na vydanie nehnuteľností povinnej osobe, ktorá bola predchodcom žalovaného 2/, bola doručená včas, a preto nie je možné považovať nárok žalobcov v tejto časti za premlčaný a ani prekludovaný. V čase doručenia výzvy žalovanému 1/ boli skutočným držiteľom sporných nehnuteľností Komunálne služby, štátny podnik Štúrovo a neskôr Vadaš, s.r.o. Štúrovo, ktoré však boli zriadené Mestským zastupiteľstvom Mesta Štúrovo, čo potvrdil aj svedok G. G. a G. A. vo svojej svedeckej výpovedi. Vlastníkom týchto nehnuteľností bolo Mesto Štúrovo. Komunálne služby tieto nehnuteľnosti len užívali na základe uznesenia mestského zastupiteľstva. V zmysle zákona č. 87/1991 Zb. tak žalobcovia splnili zákonom stanovené podmienky na vydanie nehnuteľností, zaslali písomnú výzvu povinným osobám v ustanovenej lehote, preukázali nárok na vydanie vecí a tiež preukázali listinnými dôkazmi spôsob prevzatia nehnuteľností štátom a v stanovenej lehote podali návrh na súd na vydanie vecí. Žalobcovia tak splnili zákonné podmienky, a preto uplatnený nárok bol v súlade so zákonom. Súd prvej inštancie preto návrhu žalobcov vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozsudku.

5. Okresný súd Nové Zámky uznesením z 27. novembra 2014 č. k. 11 C 91/1992-858 zamietol návrh žalobcov na doplnenie rozsudku súdu prvej inštancie z 24. októbra 2014 č. k. 11 C 91/1992-802. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 166 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016, ďalej len „O.s.p.“), keď zo spisu mal preukázané, že 26. septembra 2013 bol súdu prvej inštancie doručený návrh na zmenu petitu a súčasťou tohto návrhu nebola parcela č. 1159, kat. úz. J.. Poznamenal, že uznesením z 5. mája 2014 č. k. 11 C 91/1992-765 zmenu petitu pripustil v súlade s návrhom právneho zástupcu žalobcov. Nakoľko v rozsudku nedošlo k žiadnej chybe v písaní a súd je viazaný návrhom účastníkov konania a po zmene petitu, ktorá bola pripustená uvedeným uznesením, žalobcovia nežiadali o parcele č. 1159 rozhodnúť. Žalobcovia v plnom rozsahu disponujú svojím návrhom, súd v žiadnom prípade nemôže návrh účastníkov konania prekročiť, preto nebolo potrebné zastavovať konanie, zamietť návrh o parcele č. 1159, pretože táto parcela nebola zahrnutá v návrhu na zmenu petitu, a teda po právoplatnom uznesení súdu o zmene petitu ani nebola predmetom konania.

6. Krajský súd v Nitre na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku okresného súdu z 24. októbra 2014 č. k. 11 C 91/1992-802, na odvolanie žalovaného 1/ proti uzneseniu okresného súdu z 14. februára 2012 č. k. 11 C 91/1992-591 v spojení s opravným uznesením okresného súdu z 1. marca 2012 č. k. 11 C 91/1992-596, na odvolanie žalobcov 1/ a 2/ proti uzneseniu okresného súdu z 27. novembra 2014 č. k. 11 C 91/1992-858, rozsudkom z 26. novembra 2015 sp. zn. 9 Co 28/2015, 9 Co 29/2015, 9 Co 922/2015, prvým výrokom zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobný návrh voči žalovaným 1/ a 2/ zamietal. V druhom výroku zmenil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zo 14. februára 2012 č. k. 11 C 91/1992-591 v spojení s opravným uznesením z 1. marca 2012 č. k. 11 C 91/1992-596 tak, že žalovanému 1/ povinnosť zložiť preddavok na trovy spojené s podaním znaleckého posudku neukladá. Posledným výrokom napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie z 27. novembra 2014 č. k. 11 C 91/1992-858 potvrdil.

6.1. Odvolací súd po zopakovaní a doplnení dokazovania na nariadenom pojednávaní dospel k záveru, že v predmetnej veci nebolo medzi účastníkmi konania sporné, že žalobcovia sú oprávnenými osobami a

aktívne legitimovaní na podanie návrhu ako právni nástupcovia po L. Z., a že im vznikol nárok na vydanie vecí v zmysle zákona č. 87/1991 Zb., keď nehnuteľnosti patriace Hugovi Rennerovi prešli do vlastníctva štátu. Uviedol, že sporným v konaní zostalo to, či je žalovaný 1/ pasívne legitimovaný, a teda povinnou osobou na vrátenie nehnuteľností, keď podľa jeho tvrdenia budovy a pozemok, ktorý majú vydať, neboli v rozhodnom období v správe a držbe Mesta Štúrovo, ale povinnými osobami boli iné právnické osoby, ktoré mali právnu subjektivitu. Odvolací súd uviedol, že vo vzťahu k žalovanému 2/ bolo sporné, či je v konaní preukázané včasné doručenie výzvy v zmysle § 5 ods. 2 zákona č. 87/1991 Zb., ako jeden zo základných predpokladov priznania uplatneného nároku. Z vykonaného dokazovania mal odvolací súd za preukázané, že žalobcovia zaslali výzvu na vydanie nehnuteľností 15. septembra 1991, teda v zákonom stanovenej lehote Mestskému úradu Štúrovo, Okresnému úradu Nové Zámky a Ministerstvu financií Slovenskej republiky, pričom prevzatie tejto výzvy Mestským úradom Štúrovo bolo v konaní preukázané aj výpisom z centrálneho protokolu (č. l. 544 spisu). Odvolací súd v súvislosti s posudzovaním platného doručenia písomnej výzvy žalobcov ako oprávnených osôb, adresovanej Mestskému úradu v Štúrove uviedol, že Mesto Štúrovo a Mestský úrad Štúrovo nie sú dva rôzne samostatné subjekty prichádzajúce do úvahy ako povinné osoby. V oblasti územnej samosprávy má totiž spôsobilosť mať práva a povinnosti iba obec (mesto), ktoré je verejnoprávnou korporáciou. Mesto ako jednotka územnej samosprávy koná prostredníctvom svojich orgánov a jedným z jeho výkonných orgánov je aj mestský úrad, ktorého činnosť je upravená v § 16 zákona č. 369/1990 Zb. v platnom znení, podľa ktorého je mestský úrad výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu (primátora), zabezpečujúci administratívne a organizačné veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako i ďalších zriadených orgánov obecného zastupiteľstva. Odvolací súd považoval za nesporné, že vôľa žalobcov, vyjadrená v ich podaní z 15. septembra 1991, smerovala jednoznačne voči Mestu Štúrovo prostredníctvom jeho mestského úradu, ktoré podľa reštitučného zákona bolo povinnou osobou, pričom tento ich právny úkon bol určitý, zrozumiteľný, obsahoval právny dôvod vydania nehnuteľností, i podľa ktorého zákona je ich požiadavka uplatňovaná, teda spĺňal zákonom požadované náležitosti výzvy. V dôsledku argumentácie žalovaného 1/ v odvolaní sa odvolací súd následne zaoberal tým, či bolo Mesto Štúrovo povinnou osobou v zmysle reštitučného zákona, keď podľa § 4 ods. 1 zákona č. 87/1991 Zb. sú povinnými osobami štát alebo právnické osoby, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona vec držia. Odvolací súd, vychádzajúc z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie a jeho skutkového záveru, podľa ktorého v čase doručenia výzvy žalovanému 1/ boli skutočným držiteľom sporných nehnuteľností Komunálne služby, štátny podnik Štúrovo, dospel k záveru, že Mesto Štúrovo nie je povinnou osobou na vydanie predmetných budov - administratívnej budovy súp. č. 1524, orientačné číslo 6 a lisovne, keďže Mesto Štúrovo nebolo jej držiteľom, ale boli nimi Komunálne služby, štátny podnik Štúrovo. Ohľadne parc. reg. C KN č. 4288/61 ostatná plocha vo výmere 232 m² odvolací súd, vychádzajúc z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, doplneného na odvolacom pojednávaní, dospel k záveru, že držiteľom predmetnej pozemkovej nehnuteľnosti bol Štátny majetok Štúrovo, uzavrel, že ani ohľadom tejto nehnuteľnosti nie je povinnou osobou na vydanie Mesto Štúrovo, voči ktorému bola výzva, ako aj návrh na súde uplatnený v zákonom stanovených lehotách. Mesto Štúrovo sa pritom vlastníkom parc. č. 1355, z ktorej bola parc. č. 4288/61 vytvorená, stalo až na základe schválenia ROEPu v roku 2011. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanému 1/ zmenil tak, že žalobu zamietol. Vo vzťahu k žalovanému 2/ odvolací súd konštatoval, že žalobcovia v konaní preukazovali, že výzvu na vydanie nehnuteľností z 26. apríla 1992 doručili povinnej osobe - právnenému predchodcovi žalovaného 2/, a to Remesloslužby-autoservis. Odvolací súd poznamenal, že už zo samotnej výzvy vyplýva, že bola daná po šesťmesačnej lehote v zmysle zákona č. 87/1991 Zb., pričom poznamenal, že pôvodne podaný návrh, podaný na súde 1. apríla 1992, bol podaný len voči Mestskému úradu J. (neskôr upravený na Mesto Štúrovo) a až podaním z 10. februára 2003 (č. l. 192) bol žalobný návrh rozšírený aj voči Slovenskej republike - Okresný úrad v Nových Zámkoch, pričom keďže žalovaný 2/ nie je právnym nástupcom pôvodne označeného Mesta Štúrovo, voči ktorému jedinému bol návrh na vydanie nehnuteľností podaný včas, je namietanie preklúzie žalovaným 2/ dôvodné. Z uvedených dôvodov dospel odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, k záveru, že žalobný návrh voči žalovanému 2/ je pre nedoručenie výzvy na vydanie nehnuteľností a pre neuplatnenie návrhu na súde voči jeho právnemu predchodcovi v zákonom stanovenej lehote prekludovaný a z uvedeného dôvodu mu nemožno vyhovieť, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie z týchto dôvodov zmenil a žalobu voči žalovanému 2/ zamietol.

6.2. K odvolaniu smerujúcemu proti uzneseniu súdu prvej inštancie zo 14. februára 2012 č. k. 11 C 91/1992-591 v spojení s opravným uznesením z 1. marca 2012 č. k. 11 C 91/1992-596 o ustanovení znalca a uloženia povinnosti žalovanému 1/ zložiť preddavok na trovy spojené s podaním znaleckého posudku odvolací súd uviedol, že v prejednávanej veci je predmetom konania povinnosť obce, ktorá jej vyplýva zo zákona č. 87/1991 Zb., pričom uviedol, že táto povinnosť obci nevznikla pri zabezpečovaní verejných potrieb a spoločensky prospešného záujmu a ani s ním bezprostredne nesúvisí, preto podľa názoru odvolacieho súdu obec - žalovaný 1/ v tomto konaní nie je oslobodený od súdnych poplatkov. Aj keď žalovaný 1/ vykonanie znaleckého dokazovania nenavrhol, išlo o dôkaz, ktorý bol nariadený v záujme všetkých účastníkov, preto súd prvej inštancie mohol uložiť žalovanému 1/ povinnosť zložiť preddavok na trovy spojené s podaním znaleckého posudku, avšak odvolací súd, vychádzajúc zo stavu v čase rozhodovania odvolacieho súdu, vzhľadom k výsledku sporu, a teda úspechu žalovaného 1/ v konaní (zamietnutiu návrhu voči nemu), dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti je potrebné zmeniť a žalovanému 1/ povinnosť zložiť preddavok na trovy spojené s podaním znaleckého posudku neuložiť.

6.3. Predmetom odvolacieho konania bolo aj uznesenie z 27. novembra 2014 č. k. 11 C 91/1992-858, ktorým súd návrh žalobcov na doplnenie rozsudku Okresného súdu Nové Zámky z 24. októbra 2014 č. k. 11 C 91/1992-802 zamietol. Odvolací súd, vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie zistil, že v danej veci bol návrh viac krát menený, pričom naposledy pripustená zmena návrhu pred prvým rozhodnutím súdu prvej inštancie bola uznesením z 18. novembra 2004 č. k. 11 C 91/1992-274 spolu s opravnými uzneseniami, ktorým súd prvej inštancie pripustil zmenu petitu návrhu vo vzťahu k žalovaným 1/ (Mesto Štúrovo) a 3/ (Slovenská republika - Krajský úrad Nitra). Uviedol, že z navrhovanej zmeny návrhu nevyplýva, že by sa žalobcovia v ostatnom pridržovali pôvodného návrhu. Žalobcovia touto zmenou návrhu zmenili celý petit, keď časti parciel už neboli označené ako diely, ale samostatnými parcelnými číslami podľa geometrického plánu. Ak potom v poslednej zmene návrhu žalobcovia už neuviedli aj parc. č. 1159, ktorú žiadali vydať, súd prvej inštancie návrh na vydanie dopĺňajúceho rozsudku správne zamietol, pretože napadnutým rozsudkom rozhodol o celom naposledy pripustenom petite, a teda nedopatrením súdu nedošlo k tomu, že by omylom o tejto parcele nebolo rozhodnuté. Argumentácia žalobcov, že parc. č. 1159 sa zmena petitu netýkala, preto ani nebola spomínaná v zmene návrhu, nie je dôvodná, pretože po zmene petitu sa rozhodovalo už len o parcele č. 4288/61 vo výmere 232 m² (vo vzťahu k žalovanému 1/), aj keď pôvodne malo byť vydaných viacero parciel a ich výmera bola oveľa väčšia. Aj keď sa zmena petitu nehnuteľností - administratívnej budovy a lisovne nedotýkala, žalobcovia ich aj napriek tomu uviedli aj v poslednej zmene petitu, a to na rozdiel od parc. č. 1159. Z uvedených dôvodov mal odvolací súd za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu žalobcov na doplnenie rozsudku je vecne správne, preto ho podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

7. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu, vo vzťahu k prvému výroku odvolacieho súdu v časti týkajúcej sa žalovaného 2/ a voči tretiemu výroku rozsudku odvolacieho súdu, podali žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej aj „dovolatelia“) na pošte 21. decembra 2015 dovolanie. Dovolanie odôvodňovali odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Uviedli, že odvolací súd vo vzťahu k žalovanému 2/ poukázal na to, že výzva na vydanie nehnuteľnosti bola doručená povinnej osobe - právnenému predchodcovi žalovaného 2/, ale po uplynutí lehoty. V tejto súvislosti poukázali na to, že v čase podávania výzvy na vydanie nehnuteľnosti nebolo jednoznačne možné ustáliť povinnú osobu, pričom vychádzali z informácie, že nehnuteľnosť má v držbe Mesto Štúrovo a neskôr povinný subjekt dopĺňali podľa stavu rôznych identifikácií. Boli toho názoru, že k znárodneniu došlo a j v rozpore s vtedy platnými zákonnými predpismi, a k vyvlastneniu nehnuteľností došlo bez vyplatenia náhrady. Uviedli, že súdna prax sa postupom času mení a aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je zrejmé, že otázka uplatnenia reštitučného nároku má byť posudzovaná s prihliadnutím na hlavný zámer zákona. V tomto smere poukázali na rozsudok Najvyššieho senátu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 58/2012. V časti dovolania smerujúcej proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku súdu prvej inštancie z 24. októbra 2014, žalobcovia namietali, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Poukázali na to, že navrhovanou zmenou petitu podaním z 18.

septembra 2013 reagovali na znalecký posudok a týkala sa iba označenia novovytvorených parciel, a teda len tých nehnuteľností, ktoré tento znalecký posudok obsahoval. Samotnou zmenou petitu však nebrali späť návrh vo veci týkajúcej sa parc. č. 1159, súd mal preto o tejto parcele rozhodnúť. Poznamenali, že rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok a uznesenie súdu prvej inštancie sú nedostatočne odôvodnené, a preto nepreskúmateľné a rovnako namietali, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z neúplne alebo nesprávne zisteného skutkového stavu veci. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil a rozhodol tak, že žalovaný 2/ je povinný vydať žalobcom 1/ a 2/ nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. úz. J. a aby rozsudok odvolacieho súdu zmenil a podanému návrhu na vydanie doplnacieho rozsudku súdu prvej inštancie vyhovel, alternatívne navrhli, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8. Žalovaní 1/ a 3/ sa k dovolaniu žalobcov písomne nevyjadrili. Žalovaný 2/ v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcov uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej, a preto navrhol dovolaciemu súdu, aby dovolanie žalobcov v celom rozsahu zamietol.

9. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strany zastúpené v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie voči zmeňujúcemu výroku odvolacieho súdu je potrebné ako nedôvodné zamietnuť (§ 448 CSP) a vo zvyšku je potrebné dovolanie odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

11. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016 (21. decembra 2015), t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd opierajúc sa o vyššie citované ustanovenie § 470 ods. 2 veta prvá CSP, posudzoval prípustnosť dovolania podľa O.s.p. (§§ 236 ods. 1, 238 ods. 1 a 239 O.s.p.) účinného do 30. júna 2016.

12. Zmyslom dovolania je preskúmanie napadnutého rozhodnutia - v prípadoch stanovených zákonom - z hľadiska v zákone určených dovolacích dôvodov a dosiahnutie nápravy tam, kde rozhodnutie napadnuté dovolaním nemôže obstáť z aspektu opodstatnenosti v dovolaní uplatneného dovolacieho dôvodu. Dovolanie je v uvedenom zmysle zároveň procesný prostriedok (nástroj), ktorým zákon vytvára strane sporu procesnú možnosť, aby v prípadoch (a za podmienok) v zákone uvedených spochybnila (opodstatneným uplatnením dovolacieho dôvodu) správnosť konania alebo rozhodovania odvolacieho súdu a dosiahla nápravu väd alebo nesprávností napadnutého rozhodnutia.

13. Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, aj to však nie v každom prípade, ale iba ak podanie dovolania výslovne pripúšťa zákon. Dovolanie je procesný prostriedok, ktorým zákon vytvára účastníkovi konania procesnú možnosť, aby (len) v prípadoch, v ktorých to zákon výslovne pripúšťa, spochybnil opodstatneným uplatnením dovolacieho dôvodu správnosť konania alebo rozhodovania odvolacieho súdu a dosiahol nápravu prípadných väd konania alebo nesprávností napadnutého rozhodnutia. Dovolanie nie je však „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním - ani pokiaľ je procesne prípustné - úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších inštancií ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Dovolacie konanie má prieskumnú povahu; aj so zreteľom na ktorú dovolací súd - na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu - nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.).

14. Žalobcovia 1/ a 2/ dovolaním napadli zmeňujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu, voči ktorému dovolanie pripúšťalo ustanovenie § 238 ods. 1 O.s.p., preto sa dovolací súd zaoberal obsahom dovolacích námietok týkajúcich sa rozhodnutia o povinnosti vydať nehnuteľnosti vo vzťahu k žalovanému 2/.

15. V zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. mohlo byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v

konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi.

16. Právny poriadok platný a účinný v čase podania dovolania ukladal dovolaciemu súdu (viď ustanovenie § 242 ods. 1 O.s.p.), aby aj ex offio posúdil, či v konaní nedošlo k niektorej zo závažných procesných väd, ktoré sú uvedené v § 237 ods. 1 O.s.p. Podobne ukladal dovolaciemu súdu posúdiť, či sa v konaní nevyskytla niektorá z tzv. iných (v § 237 ods. 1 O.s.p. neuvedených) procesných väd majúcich za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolatelia procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietali a ich existenciu nezistil ani dovolací súd, nepreukázaná bola tiež vada konania namietaná žalobcami (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

17. K námietke dovolateľov o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia dovolací súd odkazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu prijaté dňa 3. decembra 2015, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

18. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch mohla nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu založiť vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., a to napríklad ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahovalo vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie malo také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížili k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009). Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávannej veci bol dôvod pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny dôvod, aby na preskúmanú vec bola aplikovaná druhá veta uvedeného stanoviska. V danom prípade odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, opísal priebeh konania, výsledky dokazovania, vysvetlil, čoho sa žalobcovia domáhali, čo uvádzali žalovaní na svoju obranu, čím žalobcovia a žalovaní argumentovali v odvolacom konaní. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery náležite vysvetlil spôsobom, z ktorého je zrejmé, akými úvahami sa riadil. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

19. Najvyšší súd vzhľadom na to dospel k záveru, že skutkové alebo právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“) a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Sama skutočnosť, že odvolací súd neodôvodnil skutkové zistenia a právne úvahy, z ktorých vychádzal, resp. právne závery, ku ktorým dospel, spôsobom zodpovedajúcim predstavám žalobcov, neznamena, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný. Vzhľadom na uvedené, dovolací súd dospel k záveru, že žalobcom nebola v konaní odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

20. V dovolaní žalobcovia namietali aj to, že napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu v časti týkajúcej sa žalovaného 2/ spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

21. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

22. Dovolatelia - zastúpení advokátom - síce formálne namietli existenciu tohto dovolacieho dôvodu (§

241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), obsahovo ale ničím nevysvetlili, o aký omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav má ísť - v čom spočíva, resp. ktorý právny predpis nepoužil odvolací súd správne alebo ktorý nesprávne interpretoval alebo ktoré nesprávne závery vyvodil zo správnych skutkových záverov. Pre zákonu zodpovedajúce uplatnenie dovolacieho dôvodu nie je postačujúce, aby dovolateľ v dovolaní len označil niektorý z dovolacích dôvodov uvedených v § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. (napríklad tým, že poukáže na jeho zákonné označenie - ustanovenie zákona alebo odcituje jeho text). Ustanoveniu § 241 ods. 1 O.s.p. zodpovedá a ním uloženej osobitnej náležitosti dovolania vyhovuje len také dovolanie, v ktorom sa uvádza, z konkrétne ktorých dôvodov sa napáda rozhodnutie odvolacieho súdu. Predpokladom toho je, že dovolateľ popíše (špecifikuje) okolnosti, z ktorých usudzuje, že určitý dovolací dôvod je daný, že teda aj dostatočne konkrétne uvedie, v čom vlastne vidí nesprávnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak dovolateľ podáva dovolanie z dôvodu uvedeného v § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., nestačí preto len poukázanie na paragrafové označenie (alebo odcitovanie textu) tohto zákonného ustanovenia; nevyhnutnou náležitosťou dovolania je v takomto prípade samotné vlastné vymedzenie, t. j. uvedenie, ktorý právny záver a z akých dôvodov nepovažuje dovolateľ za správny. Pokiaľ v dovolaní chýba táto (osobitná) náležitosť, nie je (vzhľadom na viazanosť dovolacieho súdu uplatneným dovolacím dôvodom) vymedzený obsah prieskumnej činnosti dovolacieho súdu a rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním nie je možné preskúmať z hľadiska opodstatnenosti takto „uplatneného“ dovolacieho dôvodu (k tomu porovnaj R 38/2008, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 61/2006 z 26. apríla 2007, ktorý bol uverejnený aj v časopise Zo súdnej praxe pod č. 36/2007).

23. Dovolatelia v dovolaní smerujúcemu voči zmeňujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu vo vzťahu k žalovanému 2/ uviedli, že odvolací súd poukázal na to, že výzva na vydanie nehnuteľnosti bola doručená povinnej osobe - právnomu predchodcovi žalovaného 2/, ale po uplynutí lehoty. V tejto súvislosti poukázali na to, že v čase podávania výzvy na vydanie nehnuteľnosti nebolo možné jednoznačne ustáliť povinnú osobu. Žalobcovia v dovolaní tiež uvádzali, že v čase uplatnenia reštitučného nároku vychádzali z informácie, že nehnuteľnosť má v držbe Mesto Štúrovo (žalovaný 1/) a neskôr povinnú osobu dopĺňali podľa stavu rôznych identifikácií. K tomu poznamenali, že z viacerých rozhodnutí najvyššieho súdu je zrejmé, že otázka uplatnenia reštitučného nároku má byť posudzovaná s prihliadnutím na hlavný zámer zákona - odstrániť krivdy, ktoré nastali, pričom poukázali na rozsudok najvyššieho súdu z 27. júna 2013 sp. zn. 3 Cdo 58/2012.

24. V rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 58/2012 dovolací súd riešil okrem iného otázku určenia vlastníckeho práva, ktoré bezprostredne súviselo s problematikou možnosti zmiernenia krívd v zmysle zákona č. 87/1991 Zb. a teda otázkou, či sa žalobcovia mohli alebo nemohli domáhať ochrany ich práv vlastníckou žalobou. V uvedenom rozhodnutí dovolací súd okrem iného uviedol, že: „Zákon č. 87/1991 Zb. na zmiernenie následkov niektorých majetkových krívd (obdobne ako iné reštitučné zákony) nezvolil právne riešenie, pri ktorom by boli za neplatné označené všetky právne úkony urobené oprávnenými osobami alebo zrušené všetky rozhodnutia a akty odnímajúce v rozhodnom období vlastníctvo oprávneným osobám. Vychádzajúc z poznania rozmanitých foriem, spôsobov a druhov nedemokratických zásahov štátu do majetkovej sféry fyzických a právnických osôb stanovil mechanizmus a podmienky vrátenia (obnovenia vlastníctva) násilne odňatého majetku. Súd Slovenskej republiky sa v podstate už od účinnosti reštitučných predpisov (vrátane zákona č. 87/1991 Zb.) zaoberal otázkou, či slovenský právny poriadok nevyklučuje uplatnenie práv vlastníckou žalobou vtedy, keď žalobca ako vlastník nevyužil (nemohol využiť) možnosť uplatniť svoj nárok podľa reštitučných predpisov. Touto otázkou sa opakovane zaoberal aj ústavný súd, ktorý dospel k záveru, že reštitučné predpisy neboli vydané pre ten účel, aby spôsobili zánik vlastníckeho práva oprávnených osôb, ale aby im uľahčili obnovenie tohto vlastníckeho práva (viď napríklad III. ÚS 102/04, III. ÚS 178/06, II. ÚS 231/09, IV. ÚS 208/2012). Zmyslom a účelom reštitučného zákonodarstva nemohlo byť a ani nebolo vytváranie dodatočných právnych titulov pre nadobudnutie vlastníckeho práva (štátom) s odstupom mnohých rokov, a tým aj legalizácia takých postupov štátu v dobe neslobody, ktoré boli nezlučiteľné nielen s ústavnými princípmi ochrany vlastníctva v ich dnešnom chápaní, ale boli v rozpore aj s právom platným v rozhodnom období. Takýto účel právnej úpravy z ustanovení zákona č. 87/1991 Zb. nevyplýva.“ Najvyšší súd v uvedenom rozhodnutí vyslovil, že „Žalobcom nemožno uprieť, že vyvinuli potrebnú mieru starostlivosti o obstaranie podkladov potrebných pre posúdenie, kto „vec drží“ ku dňu účinnosti zákona č. 87/1991 Zb., a proti komu majú podať „reštitučnú“ žalobu. Nemožno im ani

vytýkať, že sa spoliehali na správnosť zápisu údajov v katastri nehnuteľností. Neskoršia zmena údajov vyznačených v katastri nehnuteľností nemôže mať v okolnostiach daného prípadu negatívny dopad na právne postavenie a procesno-právne možnosti žalobcov v tom zmysle, že by neprípustnou bola ich vlastnícka žaloba. Treba mať na zreteli, že žalobcovia sa pôvodne svojich nárokov domáhali v reštitučnom konaní, takže ich zámerom zjavne nebolo obchádzať zmysel a účel reštitučného zákonodarstva. V neskoršom občianskom súdnom konaní o ich vlastníckej žalobe bolo legitímne ich očakávanie, že nimi zvolený postup zodpovedá zákonu, lebo v čase jej podania aj niektoré rozhodnutia najvyššieho súdu v týchto prípadoch pripúšťali možnosť domáhať sa určenia vlastníctva (viď napríklad rozhodnutie sp. zn. 4 Cdo 111/1999).“ Z týchto dôvodov dovolací súd uzavrel, že žalobcovia sa v danom prípade mohli domáhať ochrany svojich práv vlastníckou žalobou.

25. Reštitučné zákony upravujú vzťahy osôb označených v ňom ako osoby oprávnené a povinné, ktoré sa týkajú právnych skutočností vzniknutých v rozhodnom období z presne stanoveného právneho dôvodu; pre úspešné uplatnenie nároku oprávnenej osoby musia byť kumulatívne splnené všetky tri uvedené predpoklady.

25.1. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 87/1991 Zb. sa tento reštitučný zákon vzťahuje na zmiernenie následkov niektorých majetkových a iných krívd, ktoré v rozhodnom období vznikli občianskoprávnymi a pracovnoprávnymi úkonmi a správnymi aktmi, urobenými počas nedemokratického stavu a vývoja spoločnosti a štátu v rozpore so zásadami demokratickej spoločnosti.

25.2. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 87/1991 Zb. zmiernenie následkov majetkových a iných krívd spôsobených občianskoprávnymi úkonmi, ku ktorým došlo v rozhodnom období, spočíva medziiným: a/ vo vydaní veci alebo b/ v poskytnutí finančnej náhrady vtedy, ak je to v zákone výslovne uvedené, alebo ak ním došlo na základe ustanovení právnych predpisov, ktoré tento zákon zrušuje, alebo ak boli dôsledkom politickej perzekúcie alebo postupu porušujúceho všeobecne uznávané ľudské práva.

25.3. Pokiaľ ide o zmiernenie následkov majetkových krívd formou vydania veci, upravuje zákon č. 87/1991 Zb. podmienky a predpoklady založenia osobitného právneho vzťahu („reštitučného vzťahu“), ktorý vzniká medzi oprávnenou osobou (§ 3 zákona č. 87/1991 Zb.) a povinnou osobou (§ 4 zákona č. 87/1991 Zb.), a obsahom ktorého sú ich vzájomné práva a povinnosti pri vydaní veci v prípadoch uvedených v § 6 tohto zákona.

25.4. Podľa § 5 ods. 1 prvá veta zákona č. 87/1991 Zb. povinná osoba vydá vec na písomnú výzvu oprávnenej osobe, ktorá preukáže svoj nárok na vydanie veci a uvedie spôsob jej prevzatia štátom.

25.5. Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 87/1991 Zb. na vydanie veci vyzve oprávnená osoba povinnú osobu do šiestich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona, inak jej nárok zanikne.

26. V prejednávanej veci dovolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobcovia doručili výzvu na vydanie nehnuteľnosti povinnej osobe - právnemu predchodcovi žalovaného 2/ - Remesloslužby-autoservis, 26. apríla 1992 (odpoveď Remesloslužby č. l. 472). Keďže zákon č. 87/1991 Zb. nadobudol účinnosť 1. apríla 1991, výzva na vydanie nehnuteľnosti povinnej osobe (právneho predchodcovi žalovaného 2/) bola podaná po uplynutí šesťmesačnej lehoty, ako správne konštatoval odvolací súd. Odvolací súd zároveň poznamenal, že pôvodne podaný návrh, podaný na súde prvej inštancie 1. apríla 1992, bol podaný len voči Mestskému úradu J. (ktorý bol neskôr upravený na Mesto Štúrovo) a až podaním z 10. februára 2003 (č. l. 192) bol žalobný návrh rozšírený aj voči Slovenskej republike - Okresný úrad v Nových Zámkoch, keďže žalovaný 2/ nie je právnym nástupcom pôvodne označeného Mesta Štúrovo, voči ktorému jedinému bol návrh na vydanie nehnuteľností podaný včas, je namietanie preklúzie žalovaným 2/ dôvodné.

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci došiel k záveru, že odvolací súd venoval otázke uplatnenia reštitučného nároku voči povinnej osobe náležitú pozornosť a svoje dôvody vedúce k záveru o zamietnutí žaloby voči žalovanému 2/ náležite odôvodnil. S jeho závermi sa dovolací súd v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje. Dovolací súd navyše poznamenáva, že žalobcovia v dovolaní nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v otázke uplynutia lehoty na uplatnenie nároku v zmysle zákona č. 87/1991 Zb. však výslovne nenamietajú.

28. Dovolací súd na záver konštatuje, že žalobcovia v dovolaní výslovne uviedli, že podávajú dovolanie proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa žalovaného 2/, nie v časti týkajúcej sa žalovaného 1/. Dovolací súd opätovne zdôrazňuje, že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa žalovaného 2/ zmenil z dôvodu, že žalobný návrh voči žalovanému 2/ je pre nedoručenie výzvy na vydanie nehnuteľností a pre

neuplatnenie žalobného návrhu na súde voči jeho právnomu predchodcovi (Remesloslužby-autoservis) v zákonom stanovenej lehote prekludovaný. Žalobcovia však tento záver odvolacieho súdu ničím nespochybnili. Navyše rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 58/2012, na ktoré žalobcovia v dovolaní poukázali nie je na obhajobu ich tvrdení, ale upriamuje ich pozornosť na možnosť domáhania sa svojich práv určovacou vlastníckou žalobou, čo nie je daný prípad.

29. Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že žalobcovia v časti dovolania smerujúcim proti zmeňujúcemu výroku odvolacieho súdu nepodložene uplatnili dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ a c/ O.s.p. Vzhľadom na to dovolanie žalobcov v tejto časti zamietol ako neopodstatnené (§ 448 CSP).

30. Vo vzťahu k tejto časti dovolacieho konania vzniklo procesne úspešným žalovaným právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcom, ktorí úspech nemali, a preto im dovolací súd právo na náhradu trov konania voči žalobcom priznal (§ 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP).

31. Žalobcovia v dovolaní výslovne napadli a j výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu žalobcov na vydanie doplnacieho rozsudku. Dovolanie v tejto časti smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má ale charakter uznesenia (§ 167 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na to dovolací súd posudzoval prípustnosť tejto časti dovolania podľa ustanovení, ktoré vymedzovali prípustnosť dovolania proti uzneseniu (§ 239 ods. 1 až 3 O.s.p.). Nakoľko dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uznesení uvedených v § 239 O.s.p. je zrejmé, že prípustnosť dovolania žalobcov z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

32. Dovolanie by teda bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalobcovia procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdili a ich existenciu nezistil ani dovolací súd; nepreukázaná bola tiež vada konania namietaná žalobcami (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

33. Žalobcovia namietali nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu a rovnako tak uznesenia súdu prvej inštancie, ktorú však, ako už bolo uvedené v bode 17. až 19., po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil.

34. K námietke žalobcov týkajúcej sa hodnotenia dôkazov dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nezakladalo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať s a k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

35. Prípustnosť dovolania žalobcov nevyplýva ani z nimi namietaného dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., pretože v súlade s doterajšou konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu tento dovolací dôvod nezakladal procesnú prípustnosť dovolania, a preto mohol byť podrobený dovolaciemu prieskumu len za predpokladu procesnej prípustnosti podaného dovolania (viď R 37/1993 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011).

36. Napokon žalobcovia tvrdili, že odvolací súd v tejto časti vec nesprávne právne posúdil (§ 241 ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo osebe nesprávne právne posúdenie veci v procesne neprípustnom dovolaní ale prípustnosť dovolania nezakladá, pretože aj v prípade tohto dovolacieho dôvodu platí, že nejde o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 239 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania (viď R 54/2012 a tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010). Z tohto dôvodu sa dovolací súd žalobcami tvrdným nesprávnym právnym posúdením veci súdmi, vzhľadom na procesnú neprípustnosť ich dovolania, nemohol zaoberať.

37. V danom prípade prípustnosť dovolania žalobcov voči potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie týkajúce sa zamietnutia návrhu na vydanie doplnacieho

rozsudku nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., preto najvyšší súd dovolanie aj v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

38. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania v časti, v ktorej dovolací súd odmietol dovolanie žalobcov, neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

39. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.